

הנגשת נכסי רשויות מקומיות להקמת מתקני שידור סלולריים

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם ,

בהמשך להחלטת ממשלה 225, מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות"¹, ועבודת הצוות הבין משרדי, אשר מונה על ידי שר התקשורת ביום 28 במרץ 2023², להנחות את משרד התקשורת לקבוע מבחנים לתמרוץ רשויות מקומיות, אשר בשטחן המוניציפאלי יוקמו מתקני שידור סלולריים ("מתקן שידור"), לאחר שהרשות המקומית הנגישה את נכסיה לשם הקמתם וזאת באמצעות פרסום רשימת נכסים שבבעלותה עליהם ניתן להקים מתקני שידור; לצורך כך, הרשות המקומית תפרסם הצעה להתקשרות בנוסח אחיד, בהתאם ובכפוף לדיני המכרזים החלים עליה, אשר תכלול תנאי התקשרות ידועים מראש להשכרת נכס לשם הקמת מתקן שידור, ובכלל כך המחיר המבוקש ותקופת התקשרות אשר לא תעלה על - 5 שנים.

1. מנגנון הקצאת הכספים שיקבע במסגרת מבחני התמרוץ יבוסס על עקרונות של שוויון, סבירות ושקיפות.
2. מבחני התמרוץ שיקבעו יכול שיכללו, בין היתר, מנגנון מדורג של העברת הכספים לרשות המקומית.
3. סכום הכספים הכולל שיועברו בהתאם למבחני התמרוץ לא יעלה על סך 23 מיליון ש"ח, שיקצה משרד התקשורת מתקציבו.

דברי הסבר

מכוח החלטת ממשלה 225, מיום 24 בפברואר 2023, שעניינה "תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות", מינה שר התקשורת, ביום 28 במרץ 2023, "צוות בין-משרדי - קידום פרישת תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות בנגישות לכלל הציבור" ("הצוות הבין-משרדי"). תפקידו של הצוות הבין-משרדי היה לבחון ולגבש המלצות, בין היתר, בדבר דרכי הפעולה לצורך קידום פרישת תשתיות תקשורת מתקדמות והפחתת החשיפה לקרינה בלתי מייננת.

¹ קישור להחלטת הממשלה: <https://www.gov.il/he/pages/dec225-2023>

² כתב מינוי לצוות בין-משרדי - קידום פרישת תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות בנגישות לכלל הציבור, זמין בכתובת <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/26062023/he/Letter-of-appointment-an-inter-ministerial-team-on-advanced-cellular-communication-infrastructures-for-the-general-public.pdf>

זאת, בין היתר, לצורך קידום שימוש בטכנולוגיות מתקדמות שיהיו נגישות לכלל הציבור, דבר שיוביל לפיתוח החדשנות, הכלכלה והתחרות הטכנולוגית בישראל, כמפורט בכתב המינוי.

מעבודת הצוות עלה, כי קיים בישראל כיסוי נרחב של תשתיות סלולר ביחס למדינות אחרות וכן שבשנים האחרונות חלה עליה בפרישת תשתיות סלולר מתקדמות, בין היתר לאור אופן הקצאת התדירים במסגרת מכרז הקצאת התדירים מיום 12 באוגוסט 2020³, ולאור הפטור שניתן בשנת 2021 להקמת מתקני שידור מסוימים⁴. יחד עם זאת, מדדים בינלאומיים, מידע ונתונים מישראל, מראים כי איכות תשתית הסלולר בישראל אינה מספקת נוכח צרכי המשתמשים ההולכים וגדלים, ובפרט באזורים מסוימים ובזמני עומס. בנוסף, שביעות הרצון הנמוכה של המשתמשים משתקפת גם מתלונות המתקבלות במשרד התקשורת ("המשרד") ומסקר שערך משרד מבקר המדינה בקרב רשויות מקומיות ומשתמשים ברשתות הסלולר, במסגרת דו"ח מבקר המדינה לשנת 2024⁵ ("דו"ח המבקר").

על פי הערכת המשרד, ככל שרמת ההשקעה הנוכחית ברשתות הסלולר תיוותר בעינה, מצבן של רשתות הסלולר בישראל ביחס למדינות אחרות בעולם צפוי אף להידרדר בשנים הקרובות.

על פי דו"ח המבקר רק כ-7.7% ממתקני השידור הסלולריים ("מתקני שידור") ממוקמים על מבנים או קרקעות השייכים לרשויות המקומיות. כמו כן, בהתאם לדו"ח המבקר, 59% מהרשויות המקומיות שהשיבו על שאלון המבקר, לא התקינו מתקני שידור כלל. דו"ח המבקר ממליץ לרשויות המקומיות לקדם התקנת מתקני שידור על גבי נכסיהן או בקרקעות שבבעלותן לצורך שיפור איכות הקליטה הסלולרית.

לאור האמור לעיל, ובהתאם להמלצות הצוות הבין-משרדי, מוצע לעודד את הרשויות המקומיות להגדיל באופן ניכר את היצע הנכסים הפוטנציאליים להקמת מתקני שידור בתנאים ידועים מראש במטרה להביא להקמת מתקני שידור חדשים בשטחן. במסגרת זו, יינתן תמריץ באמצעות קול קורא, לרשויות מקומיות שיעמדו בתנאי סף שייקבעו על ידי המשרד, בשיתוף עם אגף תקציבים. תנאי הכרחי לקבלת התמריץ יהיה הקמה בפועל של מתקני שידור על נכסי הרשות.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

על אף שאין צפי להשפעה ישירה ומיידית על מדדי מקרו, שיפור בפריסת תשתיות הסלולר צפוי לתרום בעקיפין לעלייה בפריון העבודה, לפיתוח שירותים דיגיטאליים מתקדמים ולשיפור נגישות השירותים הציבוריים והעסקיים – השפעות שיש להן פוטנציאל חיובי על משק המדינה בטווח הבינוני.

³ מכרז מספר 2019/015.

⁴ סעיף 4266 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965.

⁵ דו"ח שנתי של מבקר המדינה - יולי 2024, בנושא תשתיות תקשורת סלולרית

<https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Documents/2024/2024.07-75A/2024.07-75A-104-Cellular.pdf>

תקציב

משרד התקשורת יקצה מתקציבו סך של עד 23 מיליון ש"ח ליישום החלטה זו.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר תומך בהצעת ההחלטה.

ממלא מקום שר הפנים תומך בהצעת ההחלטה.

ממחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים נמסר כי אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה כמוצע.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה 225, מיום 24 בפברואר 2023, שעניינה "תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה.

חוות דעת משפטית מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי : 01 ביצועי

תחום פעולה עיקרי : 05 תשתיות וסביבה.

מוגש על ידי שר התקשורת

«תאריך_הגשה_עברי»

«תאריך_הגשה»

הנדון: חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטת ממשלה

נושא הצעת ההחלטה

בהמשך להחלטת ממשלה 225, מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות"¹ ("החלטת הממשלה"), מינה שר התקשורת, ביום 28 במרץ 2023, "צוות בין-משרדי לקידום פרישת תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות בנגישות לכלל הציבור"² ("הצוות הבין משרדי"). לאור הממצאים שעלו במסגרת ישיבות הצוות הבין משרדי, מבוקש להנחות את משרד התקשורת לקבוע מבחנים לתמרוץ רשויות מקומיות, אשר בשטחן המוניציפאלי יוקמו מתקני שידור סלולריים ("מתקן שידור"), לאחר שהרשות המקומית הנגישה את נכסיה לשם הקמתם. מנגנון חלוקת הכספים שיקבע במסגרת המבחנים יבוסס על עקרונות של שוויון, סבירות ושיקפות.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מכוח החלטת הממשלה מינה שר התקשורת את הצוות הבין-משרדי שתפקידו היה לבחון ולגבש המלצות, בין היתר, בדבר דרכי הפעולה לצורך קידום פרישת תשתיות תקשורת מתקדמות והפחתת החשיפה לקרינה בלתי מייננת. זאת, בין היתר, לצורך קידום שימוש בטכנולוגיות מתקדמות שיהיו נגישות לכלל הציבור, דבר שיוביל לפיתוח החדשנות, הכלכלה והתחרות הטכנולוגית בישראל, כמפורט בכתב המינוי.

מנתונים שהוצגו לצוות הבין-משרדי עולה כי בהתאם למדדים בינלאומיים, מידע ונתונים מישראל, איכות תשתית הסלולר בישראל אינה מספקת נוכח צרכי המשתמשים החולכים וגדלים, ובפרט באזורים מסוימים ובזמני עומס. בנוסף, שביעות הרצון הנמוכה של המשתמשים משתקפת גם מתלונות המתקבלות במשרד התקשורת ("המשרד") ומסקר שערך משרד מבקר המדינה בקרב רשויות מקומיות ומשתמשים ברשתות הסלולר, במסגרת דו"ח מבקר המדינה לשנת 2024³.

על פי הערכת המשרד, ככל שרמת ההשקעה הנוכחית ברשתות הסלולר תיוותר בעינה, מצבן של רשתות הסלולר בישראל ביחס למדינות אחרות בעולם צפוי אף להידרדר בשנים הקרובות.

לאור האמור לעיל, מוצע לעודד את הרשויות המקומיות להגדיל באופן ניכר את היצע הנכסים הפוטנציאליים להקמת מתקני שידור חדשים בשטחן. במסגרת זו, יינתן תמריץ באמצעות קול קורא, לרשויות מקומיות שיעמדו בתנאי סף שייקבעו על ידי המשרד, בשיתוף עם אגף תקציבים. תנאי הכרחי לקבלת התמריץ יהיה הקמה בפועל של מתקני שידור על נכסי הרשות.

¹ החלטת ממשלה 225, מיום 24 בפברואר 2023 שעניינה "תשתיות תקשורת סלולריות מתקדמות": <https://www.gov.il/he/pages/dec225-2023>

² פרסום בדבר מינוי צוות בין-משרדי על ידי שר התקשורת <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/26062023/he/Letter-of-appointment-an-inter-ministerial-team-on-advanced-cellular-communication-infrastructures-for-the-general-public.pdf>

³ דו"ח שנתי של מבקר המדינה - יולי 2024, בנושא תשתיות תקשורת סלולריות, עמ' 17-31. <https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Documents/2024/2024.07-75A/2024.07-75A-104-Cellular.pdf>

קשיים משפטיים

אין מניעה משפטית לקבלת ההחלטה.

עמדתם של היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת משרד הפנים - מהלשכה המשפטית של משרד הפנים נמסר כי בשל המועד בו הופצה הצעת ההחלטה ומורכבות הסוגיה, לא ניתן יהיה לבצע בחינה ולהעביר עמדה משפטית.

עמדת משרד האוצר – מהלשכה המשפטית במשרד האוצר נמסר כי אין מניעה לקבל את ההחלטה כמוצע.

עמדת משרד המשפטים – ממחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים נמסר כי אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה כמוצע.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה
הצעת ההחלטה מוגשת על דעת היועצת המשפטית למשרד התקשורת, אשר סבורה כי אין מניעה משפטית לקבל את ההחלטה כמוצע.

חתימה:

תפקיד:

שם:

ב. ג. א. ג.

ברוריה מנדלסון היועצת המשפטית למשרד התקשורת